

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii WHiDK

Kierunek:

Historia

Specjalność:

Europa Wschodnia

Poziom:

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

**Historia Cerkwi prawosławnej
(History of the Orthodox Church)**

Nazwa szczegółowa przedmiotu:

**historia Cerkwi prawosławnej
(History of the Orthodox Church)**

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot specjalnościowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok I, semestr zimowy

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 2

Forma zaliczenia:

wykład: zaliczenie z egzaminem

Prowadzący:

wykład: ks. mgr Grzegorz Kotala;

Koordynator sylabusu:

ks. mgr Grzegorz Kotala

Sylabus dostępny w ramach:

- [Historia Cerkwi prawosławnej](#) [na kierunku:] [Europa Wschodnia](#) (H_EW), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr zimowy
 - [prowadzący wykład:30h/z+e/2ECTS]: ks. mgr Grzegorz Kotala;
- [Historia Cerkwi prawosławnej](#) [na kierunku:] [historia Kościoła](#) (H_hK), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr zimowy

- [prowadzący wykład:30h/zo/2ECTS]: ks. mgr Grzegorz Kotala;

Wymagania wstępne:

Student winien posiadać podstawową wiedzę z historii narodów słowiańskich, historii Bizancjum oraz z geografii ziem wschodnioeuropejskich.

Cele:

Poznanie dziejów chrześcijaństwa wschodniego i jego wpływu na rozwój wydarzeń historii powszechnej tego regionu.

Treści kształcenia:

W ramach wykładu połączonego z analizą źródeł omówiona zostanie historia Cerkwi Prawosławnej. Wyróżnimy ją na wstępie spośród wielu odłamów starożytnej wspólnoty chrześcijańskiej. Punktem wyjścia następującej później refleksji będzie pogańskie tło chrztu Rusi Kijowskiej, dalej, obce interwencje zbrojne i pokojowe, mające wpływ na kształt religijności wschodniej, wreszcie relacje jakie łączyły Cerkiew Prawosławną z klasą rządzącą oraz ich skutki. Wewnętrzne sprawy wspólnoty prawosławnej będą reprezentowane między innymi przez krytyczne ujęcie procesu rozwoju organizacyjnego, w tym także na emigracji, kwestie wielorakich unii oraz okres odrodzenia się, obejmujący także historię najnowszą. Konkluzją tych refleksji będzie uznanie dziejów religii chrześcijańskiej za główny faktor rozwoju wschodnioeuropejskiej cywilizacji.

1. Pogaństwo wschodnioeuropejskie (student pozna podstawowe kierunki historiografii oraz nowe osiągnięcia badań naukowych w omawianej dziedzinie);
2. Chrzest Rusi (student pozna podstawową faktografię historyczną);
3. Jednocząca rola religii (student pozna podstawowe fakty i kierunki ich analizy);
4. Najazd Mongołów (student pozna podstawowe fakty i historiografię);
5. Wzrost znaczenia klasztorów (student pozna możliwe sposoby interpretacji faktów historycznych);
6. Sekty religijne i misje prawosławne (student pozna podstawowe fakty oraz pojęcia związane z tematem);
7. Unia Brzeska (student pozna przebieg faktów i podstawową historiografię);
8. Iwan IV i jego dominacja nad Cerkwią (student pozna możliwe sposoby interpretacji wydarzeń);
9. Reforma Nikona (student pozna najważniejsze fakty i ich interpretację);
10. Okres syndolany (student pozna podstawowe fakty historyczne oraz najważniejsze pojęcia związane z tematem);
11. Rewolucja bolszewicka wobec Cerkwi Prawosławnej (student pozna możliwe kierunki interpretacji faktów oraz historiografię przedmiotu);
12. Okres odrodzenia po rozpadzie ZSRR (student pozna fakty oraz możliwe kierunki ich wpływu na aktualne dzieje regionu; jak w każdym wymienionym powyżej przedmiocie refleksji, zdobędzie umiejętności przygotowujące go do pełnienia ról społecznych i wykonywania zawodu)

Efekty kształcenia:**WIEDZA:**

- student zna podstawową terminologię nauk humanistycznych związanych z materią przedmiotu - (S_W01)
- student zna podstawową faktografię przedmiotu - (S_W03)
- student zna najważniejsze kierunki rozwoju historiografii dotyczącej przedmiotu - (S_W04)
- student potrafi analizować i interpretować wytwory kultury ważne dla danej specjalności - (S_W05);

UMIEJĘTNOŚCI:

- student swobodnie używa najważniejszych ujęć teoretycznych i paradygmatów badawczych i pojęć związanych ze studiowaną materią - (S_U03);

KOMPETENCJE:

- student jest przygotowany do pełnienia ról społecznych i wykonywania zawodów związanych przedmiotem specjalności - (S_K01);

Metody i narzędzia dydaktyczne:

Wykład z elementami analizy tekstów źródłowych oraz dyskusji o możliwych kierunkach interpretacji faktów historycznych.

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Zaliczenie pisemne w regulaminowym czasie sesji egzaminacyjnej.

Lektury podstawowe:

- Billington J.H., Ikona i topór., Kraków 2007.

Lektury uzupełniające:

- Chojnicka K., Cerkiew i car., Kraków 2011.

- Федоров В.А., Русская православная церковь и государство; синодальный период 1700-1917., Масква 2003.

- Филарет, История Руской Церкви, Масква 2001.

- Карташев А.В., Очеркии по истории русской церкви., Парыж.

- Николин А., Церковь и государство., Масква 1997.

- Riasanovsky N., Steinberg M., Historia Rosji., Kraków 2009.

- Schmemmann A., Droga prawosławia w historii., Białystok 2001.

- Велецкая Н.Н., Языческая символика славянских архаических ритуалов., Масква 2003.

Uwagi: